

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

655

Vragen van de leden **Ceder** (ChristenUnie), **Jasper van Dijk** (SP), **Piri** (PvdA), **Ellemeet** (GroenLinks), **Koekkoek** (Volt), **Teunissen** (PvdD) en **Simons** (BIJ1) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *het bericht over mogelijke push back van een groep van 27 vluchtelingen op het Griekse eiland Lesbos* (ingezonden 21 oktober 2021).

Mededeling van Staatssecretaris **Broekers-Knol** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 11 november 2021).

Vraag 1

Kent u het bericht van Aegean Boat Report ABR van dinsdag 12 oktober 2021 over een groep van 27 vluchtelingen, waaronder een groot aantal minderjarigen en een hoogzwangere vrouw, die zich, opgesplitst in drie groepjes, schuilhield in de bossen en bergen op Lesbos uit angst om teruggestuurd te worden (*pushback*) door de Griekse autoriteiten?¹

Vraag 2

Heeft u kennisgenomen van de uitspraken van de Nederlandse kunstenaar Katinka Simonse (Tinkebell) in de radiouitzending van *De Nieuws BV* van 19 oktober jl. waarin zij zegt bewijs in handen te hebben waaruit blijkt dat tenminste één minderjarige jongen uit de hierboven genoemde groep die aantoonbaar reeds op Lesbos was aangekomen, alsnog door de Griekse autoriteiten terug op zee is gezet en nu weer in Turkije is? Bent u van plan hier opheldering over te vragen aan uw Griekse collega?

Vraag 3

Kunt u nagaan bij de Griekse autoriteiten of de 13 leden van de groep van 27 vluchtelingen die niet in het vluchtelingenkamp zijn aangekomen de gelegenheid hebben gekregen asiel aan te vragen en opvang hebben gekregen? Zo nee, waarom niet?

¹ https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=1186540588535710&id=285298881993223&m_entstream_source=timeline

Vraag 4

Kunt u bevestigen dan wel ontcrachten dat hier sprake was van een pushback op zee door de Griekse autoriteiten van tenminste één persoon die al op Grieks grondgebied was? En bent u het er mee eens dat als dit inderdaad heeft plaatsgevonden, dit mensen in levensgevaar heeft gebracht?

Vraag 5

Kunt u navragen bij de Griekse autoriteiten waarom de Nederlandse kunstenaar Katinka Simonse samen met enkele anderen korte tijd is vastgehouden door de Griekse autoriteiten? Zo nee, waarom niet?² Bent u van plan opheldering te vragen bij de Griekse autoriteiten over de verklaringen van Simonse dat haar en een andere vrouwelijke metgezel werd opgedragen zich naakt uit te kleden en een optische genitale inspectie te ondergaan, terwijl hun mannelijke metgezel daartoe niet gedwongen werd, en dat dit bovendien onrechtmatig gebeurde omdat er géén sprake was van een formele arrestatie noch van een officiële tenlastelegging van een strafbaar feit? Zo nee, waarom niet?

Vraag 6

Klopt het dat recente Griekse wetgeving het helpen – onderdak verlenen, vervoer, het geven van kleren, eten en drinken – van nieuw aangekomen vluchtelingen die nog niet geregistreerd zijn, strafbaar stelt? Klopt het ook dat door de meest recente wetgeving van september vluchtelingen het recht is ontnomen een vertaler te krijgen? Bent u het met ons eens dat het geven van hulp zoals eten en drinken aan vluchtelingen nergens in de Europese Unie strafbaar zou mogen zijn? Zo nee, waarom niet?

Vraag 7

Klopt het dat Griekse lokale advocaten en buitenlandse advocaten die op de eilanden voor juridische niet-gouvernementele organisaties (NGO's) met vluchtelingen werken, nu strafbaar zijn wanneer ze contact hebben met nieuw aangekomen vluchtelingen, al is het telefonisch, en daardoor hun licentie kunnen verliezen? Bent u het met ons eens dat dit het werk van advocaten met nieuw aangekomen vluchtelingen onmogelijk maakt en de rechtspositie van vluchtelingen in gevaar brengt, net zoals het feit dat ze nu niet meer door een vertaler mogen worden bijgestaan? Gaat u dit bij uw Europese collega's aanklaarten en met welke reactie zult u pas tevreden zijn?

Vraag 8

Waarom heeft u tijdens het commissiedebat over de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken op 6 oktober jl. de Kamer gezegd dat de Griekse regering het onafhankelijke *EU-monitoring mechanism* dat moet toezien op het respecteren van mensenrechten aan de EU-grenzen zal accepteren en opzetten, en dat allang geleden heeft toegezegd, terwijl de Griekse Minister van Asiel en Migratie precies een week daarvoor, op 29 september, zelf heeft ontkend dat Griekenland dat ooit heeft toegezegd en het, aangezien er volgens Griekenland geen *pushbacks* plaatshebben, niet zal accepteren?³ Hoe gaat u uw Griekse collega daar op aanspreken en wat gaat u doen als hij dat blijft weigeren?

Vraag 9

Bent u bekend met het feit dat de Griekse ombudsman, die volgens u de *pushbacks* allang onderzoekt, zelf klaagt over het feit dat hij niet in staat is de *pushbacks* grondig te kunnen en mogen onderzoeken omdat de huidige regering hem niet voldoende mandaat daarvoor geeft waardoor hij eigenlijk niets mag en kan onderzoeken?⁴ Bent u het met ons eens dat dit onderzoek, waarbij de Griekse Ombudsman alleen «klachten over pushbacks die de politie en kustwacht heeft aangenomen», mag onderzoeken en die bovendien

² https://www.instagram.com/p/CU_UKTIwhP/?utm_medium=copy_link

³ <https://migration.gov.gr/apantisi-ypoyrgoy-metanasteysis-kai-asyloy-k-noti-mitaraki-se-dimosiymata-poy-epanaferoyn-ischyrisimoys-peri-epanaproothiseon/> en <https://kostasarvanitis.eu/en/eu-citizens-deserve-to-know/>

⁴ https://www.efsyn.gr/stiles/ypografoyn/292813_i-hameni-eykairia-toy-synigoroy-toy-politi-gia-tis-epanaproothiseis

dateren van voor 2019, geen accuraat beeld van de huidige situatie op gaat leveren?

Vraag 10

Bent u het eens met Europees Commissaris Johansson die zegt niet te zullen accepteren dat de Grieken *push backs* niet gaan onderzoeken?⁵ Hoe lang bent u nog bereid te wachten op onderzoek dat hierover uitsluitel geeft? Staat u, in het licht hiervan en van de hierboven genoemde ontkenning van uw Griekse Minister, nog steeds achter uw uitspraak tijdens het commissiedebat van 6 oktober over de JBZ-raad waarin u zei dat de Grieken de hier serieus naar kijken? Zo ja, waarom?

Vraag 11

Kent u de berichten van de Noorse NGO Aegean Boat Report (ABR) over de door de Griekse kustwacht uitgevoerde *pushbacks* op de Middellandse Zee die inmiddels gebruikelijke praktijk zouden zijn?⁶ Wat is uw reactie hierop? Deelt u de conclusie die op basis van de verschillende onderzoeken die inmiddels in de media zijn gepubliceerd⁷, dat *pushbacks* inmiddels geen incidenten maar gangbare praktijk zijn? Zo nee, hoe komt u tot een andere conclusie? Hoe gaat u bijdragen aan het beëindigen van deze praktijk?

Mededeling

Hierbij deel ik u mede dat de schriftelijke vragen van de leden Ceder (ChristenUnie), Jasper van Dijk (SP), Piri (PvdA), Ellemeet (GroenLinks), Koekkoek (Volt), Teunissen (PvdD) en Simons (BIJ1), van uw Kamer aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over het bericht over mogelijke push back van een groep van 27 vluchtelingen op het Griekse eiland Lesbos (ingezonden 21 oktober 2021) niet binnen de gebruikelijke termijn kunnen worden beantwoord, aangezien nog niet alle benodigde informatie is ontvangen.

Ik streef ernaar de vragen zo spoedig mogelijk te beantwoorden.

⁵ Right Wire Report, 8 oktober 2021 (<https://rightwirereport.com/2021/10/08/eu-demands-greece-immediately-investigate-reports-of-alleged-illegal-violent-migrant-boat-pushbacks/>)

⁶ Aegean Boat Report, 21 april 2021 (<https://aegeanboatreport.com/2021/04/21/pushbacks-is-no-longer-even-the-new-normal-it-is-just-normal/>) en voor meest recente bericht <https://aegeanboatreport.com/2021/10/19/not-in-my-name/>

⁷ Zoals in de New York Times, 18 juli 2021 <https://www.nytimes.com/2021/07/18/world/europe/greece-migrants.html>, het rapport-Strik van het Europees parlement, en het onderzoek van Lighthouse Report.